

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE CULTURA****ACORD GOV/37/2019, de 5 de març, pel qual es declara la Festa dels Tonis de Manlleu com a Festa Tradicional d'Interès Nacional.**

Per Resolució de la consellera de Cultura, d'11 de desembre de 2018, es va incoar l'expedient de declaració de la Festa dels Tonis de Manlleu com a Festa Tradicional d'Interès Nacional;

En la instrucció de l'expedient s'han complert tots els tràmits preceptius d'acord amb el que preveu l'article 14 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya;

Les al·legacions presentades per les persones interessades han estat favorables a la declaració;

Per tant, d'acord amb l'article 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural, i l'article 15 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya,

A proposta de la consellera de Cultura, el Govern

Acorda:

—1 Declarar Festa Tradicional d'Interès Nacional la Festa dels Tonis de Manlleu, i definir-ne les característiques, que consten a l'annex.

—2 Inscriure la declaració de la festa en el Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya.

—3 Publicar íntegrament aquest Acord en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, de conformitat amb el que preveu l'article 15.2 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya i notificar-lo a les persones o entitats responsables de l'organització de la festa, a l'ajuntament i al consell comarcal corresponents.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant el Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé un recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar, en tots dos casos, de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* o de la notificació corresponent.

Barcelona, 5 de març de 2019

Víctor Culler i Comellas

Secretari del Govern

ANNEX

Característiques de la festa

CVE-DOGC-A-19065006-2019

La festa dels Tonis de Manlleu és una de les celebracions més arrelades del calendari festiu manlleuenc, amb uns trets singulars que la converteixen en una festa de referència en el context comarcal i nacional.

S'inicia el divendres anterior al 17 de gener i finalitza el darrer dissabte del mes de gener. Els dies centrals són el 17 de gener, festivitat de Sant Antoni Abat, i el diumenge posterior. El primer testimoni documental de la festa data del 1893 i es troba al llibre de Domènec Torrent i Garriga *Manlleu: croquis para su historia*, on es recullen les festes i tradicions de la ciutat. Si bé la primera referència documental data de finals del segle XIX, es creu que la festa ja se celebrava anys enrere.

La rellevància de la festa dels Tonis i la devoció al sant prové de l'important gremi dels traginers i taverners locals. Al llarg del temps, l'estructura de la festa s'ha mantingut invariable amb algunes incorporacions més recents com el pregó de Tonis i la desaparició d'alguns elements com la carrera de rucs o les carreres hípiques.

Un dels actes destacats de la festa és la missa en honor al sant i als Tonis difunts, que se celebra el 17 de gener, i en la qual es lliura als assistents una estampa del sant i panets beneïts. El mateix dia al vespre s'organitza el passant de nit, conegut també com el passant dels Traginers. Els Tonis fan un recorregut a peu, acompanyats d'una banda musical, i fan parada a diferents establiments de la ciutat on se'ls rep amb menjar i beguda. En algunes edicions s'organitza la Carrera de Cintes, una modalitat d'exercici hípic que posa a prova l'habilitat dels genets. El diumenge, després de la missa solemne, es fa la benedicció de les cavalleries i s'inicia el passant dels Tres Tombs, que és considerat l'acte central de la festa. Aquest passant, que compta amb acompanyament musical, és encapçalat per un carro que porta la imatge de sant Antoni i els banderers i cordonistes, adults i infantils, i el segueixen una quarantena de carruatges de diferents poblacions, un centenar de genets i una diligència amb els balladors infantils del Ball del Ciri. El recorregut varia a cada edició i es dissenya en funció del domicili del banderer i dels cordonistes. El Ball del Ciri és una dansa tradicional que es balla a Manlleu des de finals del segle XIX i constitueix un dels elements festius més destacats de la festa. El ball tanca la celebració i reuneix a tots els participants del passant dels Tres Tombs. Banderer i cordonistes són protagonistes destacats de la festa. Les banderes, la de l'administració del sant, coneguda com la Bandera dels Pabordes, i la bandera del gremi, coneguda com la Bandera Gran, són presents en diferents moments de la festa i simbolitzen el traspàs de poder d'un banderer a un altre.

Antigament, la festa era organitzada pel gremi de traginers i taverners; actualment l'organitza l'Associació Sant Antoni Abat – Tonis de Manlleu, coneguda popularment com el Gremi de Tonis.

(19.065.006)